

Dato: 22.1.2025

Lier kommune, stedsutvikling og plan,
Postboks 205,
3401 Lier,

e-post: postmottak@lier.kommune.no

Merknad til Klimaplan 2024-2030

Klimaplan 2024-2030 er Liers plan for oppfølging av Parisavtalen og omstilling til lavutslippssamfunnet. Naturvernforbundet i Lier har lest Klimaplan 2024-2030 og ønsker å komme med noen merknader. Først vil vi berømme politikerne i Lier for at de tar dette ansvaret og lager en slik plan.

Planen tar opp viktige tiltak som å bruke fornybar energi, redusere transportbehovet, forbruke mindre og sørge for at naturressursene våre ikke går til spille. Naturvernforbundet savner mer konkrete forpliktende tiltak for å redusere energiforbruket, fase ut fossilt brennstoff og kreve ambisiøse klimakrav i utbyggingsprosjekter.

Vi savner også dokumentert måloppnåelse i forhold til tidligere Energi og klimaplan 2017-2020.

Mål 1:

Liersamfunnet skal omstille reisemønsteret ved å prioritere grønne mobilitetsløsninger.

“Vi skal redusere behovet for transport og legge til rette for at en økt andel av reisene kan gjøres med gange, sykkel eller kollektivt.”

Det kreves mange og kraftfulle tiltak for å få til dette, mye mer enn planen legger opp til.

En del av kunnskapsgrunnlaget i planen er: *“Utslipp i Lier Veitrafikk står for mesteparten av de direkte klimagassutslippene i Lier. Ut ifra opprinnelsen til utslippene utgjør utslipp fra personbiler mesteparten av utslippene fra veitrafikk, men også varebiler, tunge kjøretøy og busser bidrar.”*

Det er ikke tvil om at mål 1 er et riktig og viktig mål. Når man ser hvordan arealplanleggingen har foregått i Lier er det skjedd på privatbilismens premisser. Det er derfor viktig å ha som et førende mål i all videre arealplanlegging om man skal klare å bygge opp et kollektivtilbud som er godt nok til å erstatte privatbilen.

Mål 2:

Nullvekstmålet skal være førende for kommunens utbyggingsmønster.

“Dette skal kommunen fremme gjennom utviklingen av kompakte knutepunkter der vi utnytter potensialet for fortetting og transformasjon på allerede utbygde områder og rundt kollektivknutepunkter.”

Kommunens arealstrategi har etter vårt syn hatt lite fokus på å redusere bilbruk, og i mange av Liers både nye og gamle utbyggingsområder er det ikke reelle alternativer til bruk av privatbil. I planen står det at nullvekstmålet skal være førende for kommunens utbyggingsmønster, og at det skal skje gjennom utviklingen av kompakte knutepunkter der vi utnytter potensialet for fortetting og transformasjon på allerede utbygde områder og rundt kollektivknutepunkter. Videre skal lokalsamfunn utvikles slik at innbyggernes behov for transport begrenses. Lokalsamfunn med korte avstander mellom boliger og daglige gjøremål gir lav bilbruk. Alt dette er gode tiltak som vil føre Liersamfunnet i riktig vei.

I denne forbindelsen er det knyttet store forventninger til Fjordbyen der det virkelig ligger til rette for en utbygging med gode kollektivmuligheter. Erfaringer fra kollektivsatsingen pr i dag viser at skal det bli en realitet krever det samarbeid og løfter fra både fylket og regjering. Tog og buss må på en helt annen måte enn i dag være pålitelige og ha nok avganger for å være et alternativ til bil, dette løser ikke Lier alene.

Arealdisponering er nøkkelen for å få til mange av tiltakene. Vi savner også tiltak som setter naturen først. Nedbygging av natur som skog, matjord og ikke minst myr er svært negativt i forhold til et klimaregnskap og burde fått mer plass. I den forbindelse vil vi nevne Gullaughalvøya der planene som nå ligger ute, strider imot alle de gode tiltakene i denne planen.

Naturvernforbundet ønsker at kommunen skal se potensialet i Gullaughalvøya, både som en grønn lunge i forhold til klima, avgjørende for å ivareta den siste kyststrekningen i Lier og det biologiske mangfoldet knyttet til arter både på land og i sjøen. Det vil kunne være et område for rekreasjon for en stor del av befolkningen som kan komme hit til fots eller sykkel, ikke minst når Fjordbyene er etablert. Vi legger også til at det kan være et areal for kunnskapsformidling om natur og biologisk mangfold for kommende generasjoner. Og ikke minst viktig for fremtidig matproduksjon i et beredskaps og selvbergingsperspektiv.

Mål 3:

Lier kommune skal ta en aktiv rolle i å stimulere innbyggere og næringsliv til klimatiltak.

“Kommunen skal blant annet bidra til å gjøre det enklere å ta klimavennlige valg, gjennomføre holdningskampanjer, dele informasjon og synliggjøre eksempler på lokale klimatiltak.”

Klimaplan 2024-2030 er på temaplannivå og erstatter Energi- og klimaplan 2017-2020. Selv om energi er fjernet fra navnet i den nye planen, er energi en viktig del av klimaaspektet. Satsing på tilrettelegging for fornybar energi og tiltak for at innbyggere og næring blir mer opptatt av energisparing må løftes. Vi vil aldri nå målene om det ikke blir en felles forståelse av at forbruket må ned. Det gjelder forbruket på alle nivå både i offentlig sektor, privat næringsliv og hos hver enkelt liung. Dette må kommuniseres tydelig til befolkningen og kommunen må vise vei. Dette er en stor oppgave som krever samarbeid over politiske skillelinjer, over kommunegrenser, på landsbasis og internasjonalt. For å nå målet om klimanøytralitet (null utslipp) er det behov for omfattende tiltak, stor omstillingsvilje og innsats fra innbyggere, næringsliv og kommunen.

Mål 4:

Kommunens egen virksomhet skal være klimanøytral innen 2025.

“Vi skal feie for egen dør og være et forbilde for både innbyggere og næringsliv.”

I 2018 vedtok kommunestyret at liersamfunnet skal være klimanøytralt i 2030 med et delmål om at egen drift skal være klimanøytral i 2025. I figur 5 s.8 peker referansebanen alt annet enn i riktig retning. Referansebanen er for Lier generelt, vi savner en tilsvarende kurve for kommunen. Om kommunen ikke er i mål må man se på effekten av gjennomførte tiltak og hva som må til for å nå målet. Dette må følges av en forpliktende handlingsplan for å komme dit.

Mål 5:

Lier skal være en foregangskommune for gjennomføring av klimatiltak i produksjon av frukt, bær og grønnsaker.

“Kommunen skal oppfordre næringen til å bruke klimakalkulatoren, gjennomføre tiltak og søke om tilskudd, samtidig som vi skal ha fokus på karbonbinding.”

Vi har ikke nok kunnskap om klimatiltak i landbruket, men stiller spørsmålstegn ved flere av tiltakene som sikkert er bra og riktig for landbruket og produktivitet, men er det klimatiltak? De 8 satsningsområdene som Landbruket selv har kommet med i egen klimaplan i 2021, er tydeligere knyttet opp til klima og burde vært fulgt opp med konkrete tiltak. Særlig de to punktene “3. Fossilfri maskinpark 4. Fossilfri oppvarming” kunne vært knyttet opp til videre tiltak i planen.

Oppsummering:

- Arbeidet med forståelsen av at vi ikke kan fortsette med dagens forbruk må gjennomsyre beslutninger og kommunikasjon i mye større grad enn i dag
- Energisparing må på agendaen innen alle virksomheter og privathusholdninger, gode eksempler må løftes frem og kommunen må gå i front og vise hvordan ting kan løses.
- Det må tilrettelegges for utbygging av fornybar energi, for eksempel med krav om solceller på tak og vegger på større bygg.
- Arealforvaltningen må i større grad legge opp til fortetting og ha mulige gode kollektivløsninger som førende for utbyggingen.
- Gullaughalvøya må tilbakeføres til LNF område.
- Det må settes frister for tiltakene. Om det skal være håp om å gjennomføre disse innen 2030 må det være frister som det er politisk enighet om.
- Lier kan ikke løse dette alene, det kreves forståelse og omstilling i hele det norske folk, så det er viktig med samarbeid over kommunegrensene.
- Reduser gjerne antall tiltak, men gjør dem mer forpliktende og tydelige.

Klimatilpasningstiltak

Naturvernforbundet i Lier mener at klimatilpasningstiltakene er viktige. Imidlertid ser vi at tiltakene som er omtalt i planen mange likhetpunkter med tidligere plan. Vi forventer at det ved neste revisjon av planen, blir vist til konkrete eksempler på måloppnåelse.

Mvh Naturvernforbundet i Lier
v/ Styret

Naturvernforbundet
i Lier